

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 24Sd/10/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5014200037
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Jančárová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5014200037.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v konaní vedenom pred samosudkyňou JUDr. Zuzanou Jančárovou, v právnej veci navrhovateľa: Mgr. U. F., nar. XX.XX.XXXX, rod. č. XXXXXX/XXX, bytom Š. N. č. XXXX/X, XXX XX L.-S., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 - 10, 813 63 Bratislava, o starobný dôchodok, v konaní o opravnom prostriedku podanom navrhovateľom proti rozhodnutiu odporkyne č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 16.12.2013, takto

rozhodol:

Rozhodnutie odporkyne Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 16.12.2013 podľa ust. § 250j ods. 2 písm. a), písm. e) O.s.p. s použitím ust. § 250l ods. 2 O.s.p. a ust. § 250q ods. 2 O.s.p. **zrušuje a vec vracia** správneho orgánu na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania **neprižnáva**.

odôvodnenie:

Napadnutým rozhodnutím č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 16.12.2013 odporkyňa Sociálna poisťovňa, ústredie Bratislava podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a podľa § 259 ods. 1, § 112 ods. 1 a § 293az ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov priznala navrhovateľovi od 01. augusta 2005 starobný dôchodok v sume 2.868,- Sk mesačne, postupne zvyšovaný, od 01. januára 2014 na sumu 176,10 Eur.

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ včas opravný prostriedok, v ktorom sa domáhal jeho preskúmania. Uviedol v ňom, že odporkyňa napadnuté rozhodnutie vydala v rozpore so základnou zásadou právneho princípu - princípu právnej istoty a všeobecným zákazom retroaktivity. Uvedené zásady odporkyňa porušila svojím rozhodnutím z 15. júla 2003 v spojení s rozhodnutím z 25. septembra 2003, ktorým zamietla jeho žiadosť o starobný dôchodok zo dňa 25. apríla 2003. Poukázal na čl. 15, 19 a 30 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach, uverejneného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb., čl. 7 ods. 5, 12, ako aj 154c Ústavy Slovenskej republiky a uviedol, že napadnuté rozhodnutie je v rozpore aj s § 94, § 95 a § 97 zákona č. 100/1988 Zb.. Poukázal tiež na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7So/11/2011 zo dňa 28. septembra 2011, ktorým bol potvrdený rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 25Sd/294/2008-73 zo dňa 11. novembra 2010. Odporkyňa mu mala priznať starobný dôchodok od 14.04.2003, tak, ako požiadal žiadosťou zo dňa 25.04.2003. Zastáva názor, že krátenie priznaného starobného dôchodku napadnutým rozhodnutím, uplatnením čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 je tiež nezákonné, protiústavné a v rozpore so samotným čl. 33 ods. 2 tohto Dohovoru. Odporkyňa mu mala priznať starobný dôchodok odo dňa 14.04.2003 vo výške 90% z priemerného mesačného zárobku za obdobie od 1999 až 1995. Na základe uvedeného domáhal sa zrušenia rozhodnutia odporkyne zo dňa 15. júla 2003 v spojení s rozhodnutím z 25. septembra 2003, ktorým zamietla jeho žiadosť o starobný dôchodok zo dňa 25. apríla 2003 pre neprípustnosť retroaktivity a pre porušenie hlavného princípu právneho štátu, a to princípu právnej istoty a takisto

zrušenia napadnutého rozhodnutia odporkyne zo dňa 16.12.2013 podľa § 250j ods. 2 písm. a), b), d), e) O.s.p. bez možnosti odvolania podľa § 250j ods. 4 O.s.p. a aby odporkyni bola uložená povinnosť opätovne rozhodnúť o jeho žiadosti o starobný dôchodok zo dňa 25.04.2003.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k opravnému prostriedku zo dňa 19.02.2014, ktoré bolo doručené Krajskému súdu v Žiline dňa 25.02.2014, žiadala napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť. Okrem iného v ňom uviedla, že podľa potvrdenia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže zo dňa 28. mája 2003 bol navrhovateľovi od 01. mája 1999 priznaný výsluhový príspevok podľa zákona č. 73/1998 Z.z., ktorý bol podľa § 124 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z.z. od 01. júla 2002 pretransformovaný na výsluhový dôchodok. Pre nárok na výsluhový príspevok bola zhodnotená doba trvania služobného pomeru od 02.10.1968 do 24.09.1970 a od 01.02.1976 do 30.04.1999, spolu 25 rokov a 84 dní. Uvedené obdobie pre účely dôchodkového zabezpečenia bolo zaradené do I. kategórie funkcií. Keďže zamestnanie zaradené do I. kategórie funkcií navrhovateľ vykonával v trvaní viac ako 20 rokov, dôchodkový vek v zmysle § 21 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. navrhovateľ dosiahol dovŕšením 55 rokov veku, t.j. 14. apríla 2003. Poukázala na ust. § 259 ods. 1 a § 112 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a uviedla, že starobný dôchodok bol vymeraný z I. pracovnej kategórie. Bol vypočítaný z priemerného mesačného zárobku za roky 1999, 1998, 1997, 1996, 1995, ktorý po úprave pre výpočet dôchodku podľa § 12 ods. 6 zákona č. 100/1988 Zb. predstavuje 4.067,- Sk. Z celkovej doby 38 rokov a 196 dní pre výšku dôchodku je rozhodných 35 rokov, z toho III. pracovnej kategórii 10 rokov, v II. pracovnej kategórii 0 rokov, v I. pracovnej kategórii 25 rokov a vo zvlášť zvýhodnenej kategórii 0 rokov. Na dobu zamestnania pred 18. rokom veku sa neprihliada. Ďalej uviedla spôsob výpočtu priznanej dôchodkovej dávky a zdôraznila, že nakoľko navrhovateľ je poberateľom dávky z osobitného systému sociálneho zabezpečenia Slovenskej republiky a na určenie sumy starobného dôchodku mu bola započítaná doba služby a osobné vymeriavacie základy dosiahnuté počas výkonu služby, suma starobného dôchodku sa znížila podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach č. 128 o sumu starobného dôchodku zodpovedajúcu obdobiu dôchodkového poistenia, ktorým je doba služby zhodnotená na určenie sumy výsluhového príspevku (príspevku za službu) za celé roky, najviac o sumu výsluhového príspevku (príspevku za službu), ktorá sa vypláca ku dňu priznania starobného dôchodku. K námietke navrhovateľa týkajúcej sa retroaktivity poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 3So/49/2004 zo dňa 26. augusta 2004, podľa ktorého o retroaktivitu by išlo v prípade, keby v dôsledku prijatej novely zákona odporca rozhodol o spätnom odňatí už vyplatených dávok, ktoré by potom musel navrhovateľ vrátiť, lebo podľa novšieho zákona nespĺňa podmienky na jeho vyplatenie. Z uvedeného vyplýva, že v prípade navrhovateľa nejde o retroaktivitu. Navrhovateľ nepreukázal, že by s ním odporkyňa zaobchádzala odlišne ako s inými poistencami, ktorí sa ocitli v podobnej situácii. Podľa čl. 30 Dohovoru č. 128 vnútroštátne zákonodarstvo zabezpečí za predpísaných podmienok zachovanie nadobúdaných práv na príspevkové invalidné, starobné a pozostalostné dôchodky. Zákonodarcia Slovenskej republiky podmienky nárokov na dôchodkové dávky upravil v zákone č. 461/2003 Z.z., pričom nároky na dávky, ktoré vznikli pred účinnosťou zákona č. 461/2003 Z.z. sú upravené v prechodných ustanoveniach uvedeného právneho predpisu s následným použitím právnych predpisov účinných do 31. decembra 2003. V súlade s uvedenými právnymi predpismi boli dôchodkové nároky navrhovateľa v dávkovom konaní posúdené a bolo o nich riadne rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výroku napadnutého rozhodnutia. Námietke navrhovateľa týkajúcej sa zachovania jeho nadobudnutého práva nie je možné vyhovieť, pretože navrhovateľovi nárok na starobný dôchodok nevznikol, na základe čoho v prípade navrhovateľa nemožno hovoriť o zachovávaní akéhokoľvek práva, resp. nároku. Aplikovať § 95 zákona č. 100/1988 Zb., na ktorý navrhovateľ v opravnom prostriedku poukázal, nie je možné, nakoľko navrhovateľovi nárok na starobný dôchodok nevznikol.

Krajský súd v súlade s ust. § 250l až 250s O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutie, oznámil sa s administratívnym spisom odporkyne a tiež ostatným spisovým materiálom.

Navrhovateľ vo svojej výpovedi na pojednávaní zotrval na podanom opravnom prostriedku proti napadnutému rozhodnutiu odporkyne zo dňa 16.12.2013 z dôvodov, ktoré uviedol písomne 16.01.2014. Na doplnenie uviedol, že jeho nárok na starobný dôchodok vznikol 14.04.2003 a nie ako uznala odporkyňa 01.08.2005. Vek 55 rokov dosiahol 14.04.2003. Všetky rozhodnutia odporkyne sa vlastne či už krajským alebo najvyšším súdom zrušili, posledné rozhodnutie je takisto nesprávne kvôli tomu, že je v ňom uvedený dátum 01.08.2005 a druhá vec je výška dôchodku, ktorá je síce vypočítaná správne, ale je krátená na polovicu, preto aj podal opravný prostriedok.

Odporkyňa prostredníctvom svojej poverenej pracovníčky vo svojej výpovedi na pojednávaní žiadala napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť, pričom poukázala na jej podrobné písomné vyjadrenie zo dňa 19.02.2014.

Z obsahu administratívneho spisu, v ktorom sa nachádza potvrdenie Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže - Ústavu sociálneho zabezpečenia zboru Bratislava I. zo dňa 29. decembra 2010 vyplýva, že navrhovateľ je poberateľom pretransformovaného výsluhového dôchodku podľa zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 328/2002). Výsluhový dôchodok bol navrhovateľovi pretransformovaný 01. júla 2002 podľa § 124 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z.z. z výsluhového príspevku, ktorý mu bol priznaný od 01. mája 1999 podľa zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície. Pre výšku a nárok na výsluhový príspevok, pretransformovaný na výsluhový dôchodok, bola navrhovateľovi zhodnotená doba služobného pomeru od 01.10.1968 do 25.09.1970 (základná vojenská služba hodnotená 1 rok a 360 dní v I. kategórii funkcií), od 01.02.1976 do 31.12.1998 (príslušník ZVJS služba hodnotená 22 rokov a 334 dní v I. kategórii funkcií) a od 01.01.1999 do 30.04.1999 (príslušník ZVJS služba hodnotená 120 dní v III. kategórii funkcií).

Z oznámenia Generálneho riaditeľstva ZVJS, Útvaru sociálneho zabezpečenia Bratislava GR-ZVJS-12156/120-03 zo dňa 28. mája 2003 vyplýva, že navrhovateľovi nebola priznaná dávka dôchodkového zabezpečenia podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení.

Nakoľko zamestnanie zaradené do I. kategórie funkcií navrhovateľ vykonával v trvaní viac ako 20 rokov, dôchodkový vek v zmysle ustanovenia § 21 ods. 1 písm. c) dosiahol dovŕšením 55 rokov veku, t.j. 14. apríla 2003.

Z obsahu administratívneho spisu ďalej vyplýva, že žiadosťou zo dňa 25.04.2003 navrhovateľ, nar. 14.04.1948, uplatnil nárok na starobný dôchodok, ktorý žiadal priznať od 16.04.2003.

Už v rozsudku č. k. 25Sd/294/2008-73 zo dňa 11. novembra 2010, potvrdeným rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7So/11/2011 zo dňa 28. septembra 2011, krajský súd konštatoval, že použitie ust. § 173i ods. 2 v spojení s § 12 ods. 2 a § 21 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení v znení účinnom od 01. júla 2003 Zbierky zákonov (v znení zákona č. 222/2003 Z.z.) prichádza do úvahy len v prípadoch, kedy bol starobný dôchodok priznaný osobe, ktorej vznikol nárok na výsluhový dôchodok podľa § 38 alebo § 137 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. po 30. júni 2002. Na základe vyššie uvedeného krajský súd konštatuje, že rozhodnutím odporkyne zo dňa 15.07.2003 v spojení so zmenovým rozhodnutím zo dňa 25.09.2003, ktorými odporkyňa podľa § 21 ods. 1, 3 a § 173i ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok, nebolo o nároku navrhovateľa na starobný dôchodok od dovŕšenia 55 rokov veku zákonným spôsobom rozhodnuté. Odporkyňa pri vydaní napadnutého rozhodnutia zo dňa 16.12.2013 tiež nevzala do úvahy, že navrhovateľ už žiadosťou z 25.04.2003 uplatnil nárok na starobný dôchodok podľa § 21 ako na č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a starobný dôchodok žiadal priznať od 16.04.2003. Pokiaľ odporkyňa navrhovateľovi priznala starobný dôchodok s poukazom na § 112 ods. 1 písm. c) zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov od 01. augusta 2005, podľa názoru krajského súdu nepostupovala správne. Navyiac sama odporkyňa v rozhodnutí zo dňa 15.07.2003, ako i v rozhodnutí zo dňa 25.09.2003 uviedla, že podmienku potrebnej doby zamestnania na nárok na starobný dôchodok neskúmala, preto podľa názoru krajského súdu by bolo v neprospech navrhovateľa, ktorý svoj nárok na starobný dôchodok riadne uplatnil od 16.04.2003, poukazovať na právoplatnosť rozhodnutí zo dňa 15. júla 2003 a 25. septembra 2003, ako to uviedla odporkyňa v písomnom vyjadrení zo dňa 19.02.2014.

Nakoľko odporkyňa neskúmala nárok navrhovateľa o starobný dôchodok od dovŕšenia 55 rokov veku podľa § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov k 16.04.2003, ako ho navrhovateľ uplatnil už v žiadosti z 25.04.2003, z vyššie uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporkyne nie je v súlade so zákonom, a preto ho podľa § 250j ods. 2 písm. a), písm. e) O.s.p. s použitím ust. § 250l ods. 2 O.s.p. a ust. § 250q ods. 2 O.s.p. zrušil a vec vrátil správnomu orgánu na ďalšie konanie.

Pretože pri určení výšky starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia (poistenia) je potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby, ktoré boli zhodnotené na účely výsluhového príspevku a v nej dosiahnuté hrubé zárobky a až po takom stanovení výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť v pomernej časti, zodpovedajúcej zhodnotenej dobe služby, najviac však o sumu výsluhového príspevku, považovaného za výsluhový dôchodok, s postupom odporkyne podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach, uverejneného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb. sa krajský súd stotožnil, pričom námietky navrhovateľa v tomto smere nepovažuje za dôvodné.

V ďalšom konaní odporkyňa znovu posúdi nárok navrhovateľa na starobný dôchodok od dovŕšenia 55 rokov veku v zmysle ust. § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov ku dňu 16. aprílu 2003, ako vyplýva zo žiadosti navrhovateľa o starobný dôchodok zo dňa 25.04.2003, pričom sa tiež vysporiada s námietkami navrhovateľa.

Nad rámec uvedeného krajský súd záverom poznamenáva, že odporkyňa napriek právoplatnému uzneseniu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 4C/76/2013-14 zo dňa 17.7.2013, ktorý jej dňa 13.11.2013 postúpil na rozhodnutie kompletný spisový materiál vo veci návrhu navrhovateľa na zaplatenie nedoplatku na starobnom dôchodku vo výške 48 732,97 €, sa týmto nárokom navrhovateľa absolútne nezaoberala a bez akéhokoľvek právneho dôvodu spisový materiál odstúpila Krajskému súdu v Žiline bez toho, aby akýmkoľvek spôsobom rozhodla.

O trovách konania súd rozhodol primerane podľa ust. § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 250l ods. 2 O.s.p., podľa ktorého, ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania. Môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Z obsahu spisového materiálu nevyplýva, že by navrhovateľovi doposiaľ s týmto konaním nejaké trovy vznikli a zároveň ani samotný navrhovateľ nevzniesol procesný návrh na ich uplatnenie v zmysle ust. § 151 O.s.p. a odporkyňa zo zákona nemá nárok na náhradu trov konania, preto súd nepriznal účastníkom ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Krajského súdu v Žiline na Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42 ods. 3 O.s.p. (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísaný - každý rovnopis vlastnou rukou, pri právnických osobách opatrený podpisom osoby oprávnenej konať za subjekt, ako aj odtlačkom pečiatky a datované), tiež uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým že,

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205a ods. 1 O.s.p. skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ustanovenie § 205a ods. 1 O.s.p. sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V Žiline, dňa 21. júla 2014

JUDr. Zuzana Jančárová
samosudkyňa

Za správnosť vyhotovenia:
Miriama Talapková